

Stier, løyper og friluftsliv

Kåfjord

1. Bakgrunn

Det er Miljødirektoratet står bak prosjektet «Friluftsrådets Ferdelsårer», der Troms og Finnmark Fylkeskommune følger opp og koordinerer regionalt. Nord-Troms Friluftsråd har fått anledning til å delta i prosjektet sammen med fylkets øvrige friluftsråd. Dette for å bistå våre medlemskommuner i arbeidet med å lykkes bedre i arbeidet med friluftsliv, naturopplevelser og fysisk aktivitet.

I løpet av 2022 skal planene legges fram til politisk behandling i friluftsrådets medlemskommuner Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. De fire planene inneholder både fellesinformasjon, samt informasjon som gjelder særskilt for hver enkelt kommune.

«Temaplan for stier, løyper og friluftsliv» er valgt som navn på planen. Den vil inngå som underplan/-delplan til kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Den er igjen en forutsetning for at kommunen skal blant annet skal kunne søke spillemidler.

Planarbeidet vektlegger prosessplanlegging i forhold til produktplanlegging. Planen som produkt er viktig i seg selv, men viktigere er den prosess som er igangsatt som følge av arbeidet i hver av de fire kommunene. For å lykkes må arbeidet videreføres og fortsette også etter politisk behandling i kommunene.

Oppstarten har vært forankret på ulike måter i kommunene. Primært som en del av kommunens planstrategi, men også som et resultat av vedtak gjort av kommunedirektør.

Miljødirektoratet skriver i sin veileder:

«Plan for friluftslivets ferdelsårer skal være et virkemiddel for å identifisere, ivareta og utvikle stier, løyper og leder som er viktige for vår utøvelse av friluftsliv».

Dette har vært lagt til grunn for arbeidet med planen.

Miljødirektoratet bruker begrepet ferdelsårer, som omfatter:

- **Sti** (som har oppstått gjennom bruk eller opparbeiding)
- **Turvei** (opparbeidet med jevnt og fast dekke, med minst 1,2 meter bredde)
- **Led** (ferdelsårer på vann og over breer)
- **Løyper** (ferdelsårer på snø som jevnlig trækkes eller prepareres, eller som merkes eller kvistes for vinterferdsel).
- **Turruter** (turer som er skiltet, merket og kartfestet)
- **Turforslag** (anbefalte turer som ikke er en del av det offentlige kartgrunnlaget)
- **Målpunkt** (steder som markerer turens start, slutt og opplevelser/tilrettelegginger underveis, f.eks. parkeringsplasser, gapahuker, bålplasser, bord og benker, kulturminner etc.)

Olderdalen oktober 2022

Britt Pedersen, kultur-, idrett og friluftslivskonsulent Kåfjord kommune
Hugo Tingvoll, daglig leder Nord-Troms Friluftsråd

2. Målsetting

Kvænangen kommune vil sammen med Nord-Troms Friluftsråd, organisasjoner, frivillige, grunneiere og virksomheter arbeide for å oppnå:

- God helse, trivsel, bolyst og naturopplevelser for fastboende og tilreisende

Vår vei dit:

- Målrettet og god satsing på friluftsliv, inkludert fysisk tilrettelegging for friluftsliv, naturopplevelser og tilhørende utendørs fysisk aktivitet

3. Innledning om «Temaplan for stier, løyper og friluftsliv»

Sentrale føringer, prioriteringer og delmål som legges til grunn for planarbeidet:

- Arbeide for å oppnå en mer strukturert og målrettet innsats.
- Styrke samarbeidet mellom Nord-Troms Friluftsråd og de fire medlemskommunene.
- Forankre temaplanen i kommunale planer, strategier og handlingsprogram. Blant annet kommunenes kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Sentralt for kommunen i forbindelse med arbeidet med planen:

1. **Nåtiden:** Få fram en oversikt som viser hva som finnes av stier, anbefalte turer, skiløyper og fysiske tilrettelegginger for friluftsliv, utendørs fysisk aktivitet og naturopplevelser.
2. **Framtiden:** Utarbeide en oversikt med behov og handlingsprogram for nye anlegg og fysiske tilrettelegginger, herunder også avfallshåndtering, sanitærforhold og parkering.
3. Drøfte og avklare problemstillinger knyttet til tilsyn, drift og vedlikehold av anlegg og fysiske tilrettelegginger.
4. Bistå Kartverket i arbeidet med å rette opp feil i eksisterende kart, samt legge til informasjon om stier og anlegg og fysiske tilrettelegginger som mangler.

4. Medvirkning

Planarbeidet ble startet opp i kommunen i 2019 av kommunen i samarbeid med Nord-Troms Friluftsråd. Senere ble den frivillige Ut i NORD-gruppen involvert i arbeidet med planen. Innbyggere, organisasjoner, grunneiere, reiselivet og andre er invitert til å bidra med innspill og forslag. Dette ved å invitere bredt via nettsider og Facebook.

5. Utført og pågående digitalisering via rettikartet.no

Kartverkets www.rettikartet.no benyttes for å melde inn og registrere turruter og målpunkt. Dette som en viktig del av kartleggingen av nå-situasjonen, slik Miljødirektoratet ønsker.

Registreringene gjennomgås av Kartverket, før de eventuelt tas med som en del av Norges offisielle kartgrunnlag - www.norgeskart.no

Registreringsarbeidet er, og har vært, en viktig del av arbeidet med temaplan for stier, løyper og friluftsliv i Nord-Troms. Dette for å få fram hva som eksisterer, for deretter å kunne utarbeide et handlingsprogram, der både vedlikehold og tilsyn av dagens tilrettelegginger, og nye framtidige tiltak inngår. Arbeidet vil fortsette i neste fase etter at planen er politisk vedtatt i kommunene.

I tillegg til å registrere det som finnes, skal arbeidet også rette opp de feil som eksisterer i kartbasen. Dette kan være stier som har blitt borte, turveier som er inntegnet feil etc. Arbeidet er påbegynt som et resultat av arbeidet med temaplan for stier, løyper og friluftsliv, men vil aldri bli helt ferdig. Dette fordi stier, løyper og tråkk er i kontinuerlig utvikling og påvirkning, blant annet som følge av aktivitet/ferdsel fra mennesker og dyr, samt endring av natur og kulturlandskap med gjengroing etc.

De kartutsnitt som vises i planen er alle hentet fra nettsiden rettikartet.no

Tiltak:

- Arbeidet med å registrere turruter og målpunkt fortsetter.
- På samme måte skal det også arbeides med å gjennomgå dagens kartbase med mål om å endre og slette registreringer som er feil, og som ikke eksisterer.
- Ut i NORD-gruppa samarbeider med Nord-Troms Friluftsråd der oppgaven er å følge opp arbeidet med registreringer og opprettinger.

6. Stier og løyper som en integrert del av utinord.no

En temaplan for stier og løyper er i kontinuerlig endring. En papirplan kan ha behov for endringer straks etter at den er gjort ferdig. Det arbeides derfor med en digital løsning, som ikke minst vil gjøre opplysningene lettere tilgjengelig og innspillsmulighetene enklere for turgåere, grunneiere etc.

Turaktiviteten Ut i NORD er stor og viktig for mange. På utinord.no finnes turbeskrivelser, bilder og kart for de turer som til enhver tid inngår i tiltaket. I de kommunevise skjema som inngår som en del av temaplanen for stier og løyper, er det tatt med flere opplysninger om turer, stier og løyper, enn det som framgår av turbeskrivelsene på utinord.no. Det arbeides også med alle turene på utinord.no også skal vises på ut.no.

Det å gjøre opplysningene digitalt tilgjengelig inngår som en oppgave i arbeidet med å lage enkle og brukervennlige sti- og løypeplaner. Det vil forhåpentligvis ikke bli nødvendig å samle disse opplysningene på en egen nettside. Nord-Troms friluftsråd har likevel sikret seg domenet stierinord.no. Når stierinorge.no var ledig, valgte de å registrere også det på Nord-Troms Friluftsråd. Kanskje kan friluftsrådet gjøre et nybrotts-arbeid som Miljødirektoratet i neste omgang kan gjøre nytte av? Da kan stierinorge.no være en interessant vei inn i landets mange stier.

Kanskje et «prøveprosjekt» kan være at det i Nord-Norge samarbeides om stierinord.no?

For Nord-Troms Friluftsråd alene vil det mest sannsynlig ikke bli nødvendig med noen egen nettside for stier og løyper. Sammen med friluftsrådets nettsideleverandør arbeides det med en integrert løsning der «stier i nord» inngår som en del av utinord.no. Lykkes de med det, kan det likevel være aktuelt å benytte domenet stierinord.no linket opp mot utinord.no.

Tiltak:

- Friluftsrådet avklarer om det kan være aktuelt med et prosjekt/samarbeid i Troms/Finnmark/Nordland om felles nettsted/base for stier og løyper i nord (stierinord.no).

6.1 ut.no

Da Ut i NORD startet i 2015 var det tett integrasjon mellom ut.no og utinord.no, der friluftsrådets nettside/turportal hentet informasjon fra ut.no. Slik er det ikke lenger. Dette fordi ut.no har endret sin praksis når det gjelder deling av informasjon. Som følge av dette har det vært gjort et arbeid der all relevant informasjon om turene legges inn direkte på utinord.no.

Likevel vil det være et behov for å bidra til at ut.no er innholdsrik også når det gjelder turmuligheter i Nord-Troms. Dette fordi mange rundt om i hele landet har et forhold til ut.no, og bruker nettsiden som kilde for informasjon og turplanlegging.

Ut.no har endret sin nettside/app slik at turmålregistrering tilsvarende slik vi kjenner det fra utinord.no kan bli en mulighet i fremtiden. Det er et ønske at ut.no ikke etablerer en aktivitet/-registreringsordning som kan bli en konkurrent til Ut i NORD og tilsvarende aktiviteter rundt om i landet.

Tiltak:

- Gjennomgå alle turer på ut.no for å sjekke at turer i Kvæningen er lagt ut med korrekt informasjon og framgår slik vi ønsker at de skal vises.
- Arbeide for at turer i Nord-Troms som inngår i Ut i NORD også er å finne på ut.no. Dette så lenge ikke ut.no etablerer noe som kan oppfattes som konkurrent til Ut i NORD.

6.2. Digitalisering av data

Miljødirektoratet har i sin veileder opplysninger om hva som skal kartlegges for hver sti/løype. I tillegg har kommunen og Nord-Troms Friluftsråd egne behov.

I innsamlingsarbeidet i forbindelse med planen er det tatt med informasjon om alle turer. Dette er informasjon som så langt er samlet i skjema, slik de framgår som en del av planen. Informasjon er tatt med i kart og skjema fordelt på bygd/krets.

Komplett skjema for kommune følger som vedlegg til planen. Utdrag følger i selve plandokumentet, og da under kartutsnittene. De komplette skjema er for omfattende til at det er plass til de i planen.

Som nevnt er målet at den informasjon som er innhentet for hver enkelt tur skal gjøres tilgjengelig digitalt. Dette er så langt ikke på plass.

For at temaplanen for stier, løyper og friluftsliv skal bli det arbeidsverktøyet som vi ønsker, så har det vært arbeidet med å innhente følgende informasjon om alle stier og turer:

1. Turens navn
2. Turens høyde over havet
3. Turens tilknytning til bygd/krets
4. Type tur (fottur, skitur, padle-/rotur, annet)
5. Kort beskrivelse av turen (f.eks. Ut i NORD-tur, JuleSPREK-tur, folkehelsetur, terreng-/stisykkeltur, topptur, etc.)
6. Gradering (i samsvar med Merkehåndboken – grønn, blå, rød eller svart)
7. Årstall når turen inngikk i Ut i NORD (for å kunne samle historiske fakta)
8. Grunneier turstart
9. Om avtale med grunneier eksisterer
10. Om turen er inntegnet på norgeskart.no (som betyr registrert via rettikartet.no)
11. Om turen har sporlogg/GPX-fil

12. Turens viktighet for oppnåelse av mål innen folkehelse, livskvalitet, bolyst og reiseliv
13. Kapasitet parkering ved turens start
14. Om turen er skiltet
15. Om turen er merket
16. Status når det gjelder terrengslitasje
17. Ansvar for vedlikehold
18. Om turen er presentert på ut.no

Tiltak:

- Kontinuerlig oppdatering av informasjon om alle stier, turer og tilrettelegging som inngår i planen til enhver tid.

6.3 Elektronisk grunneieravtale/signatur

Det å innhente skriftlige avtaler fra grunneiere er tidkrevende. Derfor har det vært arbeidet med å finne en digital løsning som kan fungere. På utinord.no er utarbeidet et skjema som grunneiere, kommunen og friluftsrådet kan benytte i fellesskap. Dette kan deretter signeres elektronisk av partene (avtale med vedr. bruk av Visma Sign er i ferd med å bli inngått)

Tiltak:

- Digitalisering av informasjon primært knyttet opp mot friluftsrådets nettside følges opp.
- Herunder inngår også målet om å forenkle arbeidet med grunneieravtaler der digital underskrift inngår.

7. Tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse

Nord-Troms Friluftsråd har deltatt i prosjekt i samarbeid med Kartverket, der målet har vært å kartlegge hvilke tilrettelegginger som finnes i våre kommuner, som gjør det mulig for personer med funksjonsnedsettelse å drive friluftsliv.

Følgende områder i Kåfjord inngått i kartleggingen:

Kåfjord	Spåkenes	Turvei (grus)	Turområde med krigsminner
Kåfjord	Savvon, Olderdalen	Turveier (grus)	Gapahuk, benker og bål plass
Kåfjord	Elvestien, Birtavarre	Turveier (grus)	Gapahuk, benker og bål plass
Kåfjord	Millonjårga, Manndalen	Turveier (grus)	Noe utbedring må til for at turstein med gapahuken skal være godt tilrettelagt for rullestolbrukere.
Kåfjord	Kippeldalselva, Nordmannvik	Turvei (grus)	Kan også brukes av rullestolbrukere, selv om dette ikke er en turvei spesielt laget for denne brukergruppen.
Kåfjord	Guortesjohka, Manndalen	Turvei (asfalt)	Langs den gamle E6. Ingen tilrettelegging for øvrig med benker etc.
Kåfjord	Gorsabrua	Turvei (grus)	Bør være et mål at denne gjøres bedre tilgjengelig for rullestolbrukere

Tiltak:

- Det er behov for en nærmere gjennomgang hvem som følger opp tilsyn og vedlikehold, på de tilrettelegginger som er med i oversikten. Det bør eksistere ordninger der den ansvarlige kan

søke tilskudd til grus, materialer etc. som gjør det mulig å holde tilretteleggingene i akseptabel stand. Se avsnittet om drift og tilsyn (vedlegg).

- Det er behov for å opparbeide og etablere flere turveier og områder som kan benyttes av personer med funksjonsnedsettelse. I hver kommune bør det eksistere minst en friluftspark/friluftsområde tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse.

8. Arbeidsgrupper for oppfølging i kommunene

I hver kommune er det opprettet arbeidsgrupper som har som sine oppgaver å koordinere Ut i NORD, med skilting og merking av turmål samt bidra i arbeidet med å rette opp feil og mangler i kartgrunnlagene (rettikartet.no i samarbeid med Kartverket),

I Kåfjord kommune er arbeidsgruppa sammensatt slik:

Berit Lilleberg, Stig Kristoffersen, Svein Arild Soleng, Ranveig Soleng, Markus Dalvik, Idar Lilleberg, Jarle Larsen, Berton Butch, Linn Sylvi Steinnes og Bjarne Solberg. Kjersti Hovland Rennestraum fra Kåfjord kommune var koordinator for gruppa i oppstarten og fram til hun sluttet. I slutfasen har Britt Pedersen overtatt den funksjonen.

Tiltak:

- For å kunne lykkes med registrering og oppdatering av kartbaser trengs det bredt sammensatte arbeidsgrupper med frivillige som samarbeider tett med kommunene og friluftsrådet. Gruppas sammensetning vil kunne bli endret underveis i arbeidet, også etter politisk behandling i kommunene. Det er i vedtaket foreslått at kommunedirektørene gis fullmakt til å etablere arbeidsgruppene.

9. Turkart for Nord-Troms

Gode turkart er viktig infrastruktur for friluftslivet. Turkart for Nord-Troms ble realisert et felles prosjekt i 2018 med utgivelse av fire kart i målestokk 1:50 000, der alle de fire medlemskommunene inngår. Det vil de nærmeste årene ikke være behov for oppdatering av disse. Fortsatt er det restopplaget så stort at heller ikke det gjør det nødvendig med ytterligere opptrykk.

Det finnes muligheter til å lage sine egne digitale turkart og skrive ut disse. Blant annet via norgeskart.no

Tiltak:

- Nyutgivelser av turkartene for Nord-Troms vurderes når det er behov for det.
- Det må finnes en mulighet for å skrive ut oppdatert friluftskart for kommunen eller deler av kommunen fra norgeskartet.no
- Kommunen må oppdaterer informasjon om tur-rutene og legger det inn i norgeskartet.no. Arbeidsverktøyet vil være rettikartet.no

10. Turbok for Nord-Troms

Arbeidet med en større turbok for medlemskommunene startet opp samtidig med prosjekt «Friluftslivets ferdselsårer». Boka «Høyt og Lavt – Vakre turer i Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy» ble utgitt i mai 2022.

Tiltak:

- Boka ble utgitt våren 2022 i et opplag på 1 800 eks.

11. Visit Lyngenfjord

Tilrettelegginger for fastboende vil i all hovedsak også være nyttig for tilreisende. Det eksisterer derfor et samarbeid mellom Nord-Troms Friluftsråd og Visit Lyngenfjord, som blant annet har resultert i egne hefter/guider for sti-/terrengsykling og toppturer på ski.

Tiltak:

- Nord-Troms Friluftsråd og Visit Lyngenfjord videreutvikler sitt samarbeid til beste både for fastboende og tilreisende.
- Kåfjord kommune følger opp sammen med Visit Lyngenfjord som gjelder prosjektet om kartlegging/tilrettelegging av utfartssteder der parkering og avfallshåndtering skal belyses/avklares.

Tiltak:

- Arbeidet med å registrere turruter og målpunkt fortsetter.
- På samme måte skal det også arbeides med å gjennomgå dagens kartbase med mål om å endre og slette registreringer som er feil, og som ikke eksisterer.
- Arbeidsgrupper i kommunene samarbeider med Nord-Troms Friluftsråd der oppgaven er om å følge opp arbeidet med registreringer og opprettinger.

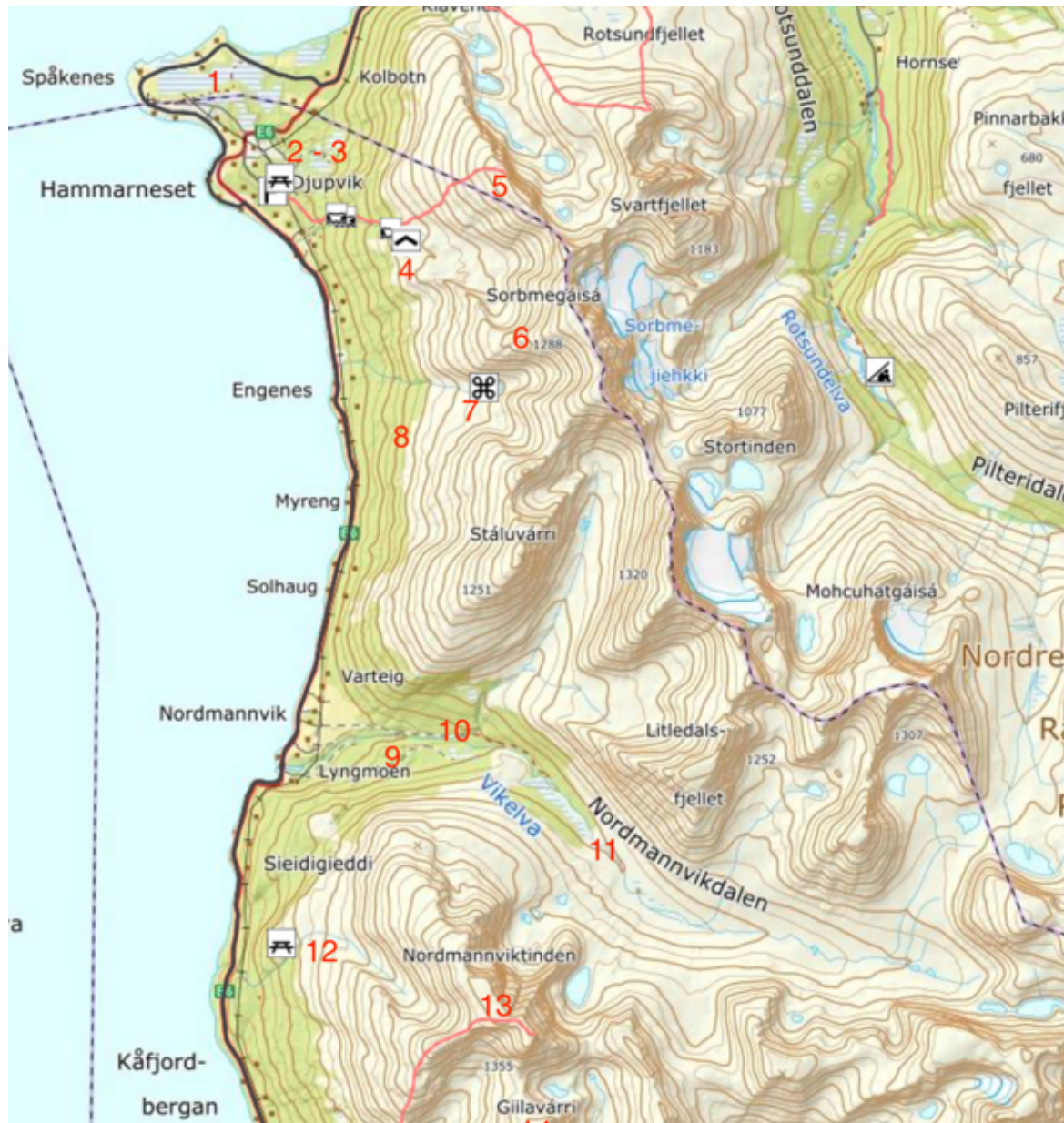

12. Stier, turer og tilrettelegginger

Her følger en gjennomgang pr. bygd/krets

12.1 Djupvik, Nordmannvik, Olderdalen

Navn turmål	Nr.	Moh.	Bygd/krets	Gradering	Inntegnet på norgeskart.no	Parkering	Startskilt	Merket
Spåkenes/ Spoahkkanjárga	1	49	Djupvik	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Mobakken	2	88	Djupvik	Grønn	Nei	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Gapahuken i lysløypa	3	73	Djupvik	Grønn	Nei	Flere enn 10 biler	Nei	Nei
Dalberget (dagsturhytta)	4	426	Djupvik	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Storhaugen/ Boazovárri	5	1142	Djupvik	Rød	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Sorbmegáisá	6	1288	Djupvik	Rød	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Engenesvannet	7	597	Djupvik	Blå	Nei	6-10 biler	Ja	Ja
Storbakken	8	160	Nordmannvik	Blå	Nei	1-5 biler	Ja	Ja
Vikesokken	9	199	Nordmannvik	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Kippeldalselva	10	40	Nordmannvik	Grønn	ja	1-5 biler	Ja	Ja

Nordmannvikdalen/ Dážavággi	11	200	Nordmannvik	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Risfjellet	12	343	Olderdalen	Blå	Ja, delvis	1-5 biler	Ja	Ja
Nordmannviktinden	13	1340	Olderdalen	Rød	Feil inntegnet	Flere enn 10 biler	Ja	Nei
Giilavárri	14	1163	Olderdalen	Rød	Nei	Flere enn 10 biler	Ja	Nei
Lilledalen/ Uhcavákkáš/ Pikkuvankka	15	533	Olderdalen	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja

Merknad: Se utinord.no (og etter hvert ut.no) for komplett oversikt med informasjon for turer i Djupvik, Nordmannvik og Olderdalen for alle registreringer som inngår i sti- og løypeplanen, og som det ikke ble plass til i skjemaet/oversikten over.

Tiltak:

- Tur 1: Bilkjøring inkl. bobilcamping til området er en utfordring. Tiltak for å unngå dette bør på plass i samarbeid med grunneiere. Ytterligere tilrettelegging for rullestolbrukere er ønskelig.
- Tur 4: Fullføre påbegynt arbeid med bygging av ny bro, et arbeid som utføres i samarbeid med YKIL. Sørge for god drift/tilsynd/vedlikehold av dagsturhytte og toalett.
- Tur 10: Gjøre turen bedre tilgjengelig/tilrettelagt for rullestolbrukere.

Mange turer i Kåfjord har fått utplassert bord og benk, som her på Storbakken, Djupvik.

Merking og skilting i samarbeid med grunneiere har hatt prioritet etter at Ut i NORD ble etablert.

12.2 Olderdalen, Trollvik, Birtavarre, Skardalen

Navn turmål	Nr.	Moh.	Bygd/krets	Gradering	Inntegnet på norgeskart.no	Parkering	Startskilt	Merket
Lilledalen/ Uhcavákkáš/ Pikkuvankka	20	533	Olderdalen	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Savvon	21	25	Olderdalen	Grønn	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Olderdalen rundt	22	130	Olderdalen	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Gapahuken ved runa		140	Olderdalen	Grønn	Ja	Flere enn 10 biler	Nei	Nei
Badjeolbmáidgeddi/ Bártnagieddi/ Fjellfinnvollen	23	197	Olderdalen	Blå	Nei	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Olderdalshytta	24	267	Olderdalen	Rød	Ja, delvis	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Gavtavárri	25	1196	Olderdalen	Rød	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Askevárri	26	800	Olderdalen	Rød	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Lillefjellet	27	175	Olderdalen	Blå	Ja, delvis	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Sulengløypa	28	175	Olderdalen	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Rássijohkka	29	253	Olderdalen	Grønn	Vet ikke	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Stállogohpi	30	720	Olderdalen	Rød	Nei	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Nommedalen/ Noammervággi/ Numerovankka	31	211	Olderdalen	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Nomedalsaksa/ Noammeroalgi	32	822	Olderdalen	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Langnesfjellet	33	1163	Trollvik	Rød	Nei	1-5 biler	Ja	Ja
Nommedalsbreen	34	1146	Trollvik	Rød	Nei	1-5 biler	Nei	Nei
Trollvikhytta	35	281	Trollvik	Grønn	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Bakkemo	36	170	Birtavarre	Grønn	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Kvitstein	37	320	Birtavarre	Blå	ja	1-5 biler	Ja	Ja
Gaskaslokta	38	150	Birtavarre	Grønn	Ja, delvis	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Elvestien	39	12	Birtavarre	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Den himmelske freds plass	40	35	Birtavarre	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Okseelva	41	450	Birtavarre	Blå	Nei	Flere enn 10 biler	Nei	Nei
Skogsvei Skardalen	42	12	Skardalen	Grønn	Nei	1-5 biler	Ja	Ja

Skardalsgammen	43	310	Skardalen	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Bievlaivávrri	44	696	Skardalen	Rød	Nei, delvis	1-5 biler	Ja	Ja
Isfjellet/lisavárri	45	1289	Skardalen	Svart	Nei, delvis	1-5 biler	Ja	Ja
Storhaugen/ Stuoračohkka	46	1231	Manndalen	Rød	Ja, litt mangler	1-5 biler	Ja	Ja
Áddjástealli	47	289	Manndalen	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Fra Manndalsklubben til Skardalen	48	165	Manndalen	x	Ja	6-10 biler	?	?
Čeallu/ Manndalsklubben	49	175	Manndalen	Blå	Nei	1-5 biler	Ja	Ja
Guortesjohka	50	7	Manndalen	Grønn	Ja	1-5 biler	Nei	Ja
Jávvgjeddi	51		Manndalen					
Joppolbakkan (Joppelen)	52	826	Manndalen	Rød	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Varden- Fanasvárri- Båtsfjellet	53	879	Manndalen	Rød	Ja, delvis	1-5 biler	Ja	Ja
Guordas	54	16	Manndalen	Grønn	Ja		Nei	Nei
Adriankulpen	55	15	Manndalen	Grønn	Ja, delvis	1-5 biler	Ja	Ja
Čoaffi (Tverrelva)	56	450	Manndalen	Blå	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Millonjårga	57	23	Manndalen	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Ordamielli	58	620	Manndalen	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Vatnet/ Jávri/ Jávrrijávri	59	63	Manndalen	Grønn	Ja	1-5 biler	Ja	Ja
Kjerringdalen/ Áhkávággi	60	678	Manndalen	Blå	Delvis	1-5 biler	Ja	Ja

Merknad: Se utinord.no (og etter hvert ut.no) for komplett oversikt med informasjon for turer i området Olderdalen, Trollvik, Birtavarre, Skardalen og, for alle registreringer som inngår i sti- og løypeplanen, og som det ikke ble plass til i skjemaet/-oversikten over.

Tiltak:

- Tur 39/tur 40: Avklare hva som kan og må gjøres etter flomskadene i 2022.

12.3 Manndalen, Revdalen og Kåfjorddalen

Navn turmål	Nr.	Moh.	Bygd/krets	Gradering	Inntegnet på norgeskart.no	Parkering	Startskilt	Merket
Gáisi (Áhkávátgáisi)	70	951	Manndalen	Rød	Nei	1-5 biler	Ja	Nei
Gentelaman-stei	71		Revdalen					
Ápmelasvággi	72	400	Manndalen	Blå	Ja	6-10 biler	Ja	Ja
Baalsrudhula	73	322	Manndalen	Blå	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Halti	74	1361	Kåfjorddalen	Rød	Nei	Flere enn 10 biler	Ja	Nei

Turvei fra Guolášjohka/ Kuolasjoki/ Kuulasjoki til Ørndalen/ Sorbmegorsa via Magerelvgammen og Moskkugáisi gruver	75	800	Kåfjorddalen	Rød	Ja	1-5 biler	Nei	Nei
Moskkugáisi gruver	76	877	Kåfjorddalen	Rød	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Gorsabrua	77	230	Kåfjorddalen	Grønn	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	Ja
Ankerlia rundt	78	165	Kåfjorddalen	Grønn	Ja	Flere enn 10 biler	Ja	ja
Biertavárri	79	1115	Kåfjorddalen	Rød	Nei	1-5 biler	?	?
Gammeltaubanen	80	116	Kåfjorddalen	Grønn	Ja	6-10 biler	Nei	Nei
Monte-Carlo gruva	81	460	Kåfjorddalen	Blå	Nei	Flere enn 10 biler	Ja	Nei
Silbačohkka	82	595	Kåfjorddalen	Blå	Nei	1-5 biler	Ja	Nei

Merknad: Se utinord.no (og etter hvert ut.no) for komplett oversikt med informasjon for turer i Manddalen, Revdalen og Kåfjorddalen, for alle registreringer som inngår i sti- og løypeplanen, og som det ikke ble plass til i skjemaet/oversikten over.

Tiltak:

- Tur 73: Utarbeide info-tavle tilsvarende den for Hotel Savoy og Gentleman-stenen.
- Tur 77 m.fl.: Evaluere vedtak om etablering av avgift for parkering.

13. Tilsyn, drift og vedlikehold

Planen har som mål å avklare ansvarsforhold vedr. tilsyn, drift og vedlikehold av anlegg og fysiske tilrettelegginger knyttet til friluftsliv og tilsvarende. Med utgangspunkt i arbeids- og ansvarsområdet til Nord-Troms Friluftsråd vil dette gjelde:

1. Skilt og tavler knyttet til turmål og løyper
2. Merking av stier
3. Stier. Både de som er et resultat av ferdsel, samt de som er opparbeidet særskilt
4. Gangbaner, klopplegginger, broer og vadesteder på stier, samt porter og gjerdestiger
5. Ut i NORD-hyttene
6. Grillhytter bygd i samarbeid med barnehager
7. Hengekøyparker
8. Statlig sikrede friluftslivsområder
9. Andre tilrettelegginger (gapahuker, bålplasser, sittegrupper m.m.)

Drift og vedlikehold kan i hovedsak utføres av følgende:

- Kommunene
- Nord-Troms Friluftsråd
- Frivillige (ildsjeler, organisasjoner og grunneiere)

Til avklaring:

- Kan kommunene ta ansvar for drift og tilsyn alene?
- Eller vil det beste være at kommunene ber friluftsrådet ta ansvar, gjerne i samarbeid med frivilligheten?
- Drift og tilsyn bør gjøres så rasjonelt og effektive måten som mulig. Dvs. der vi oppnår mest med den bemanning og de ressurser vi har til disposisjon. Hvilken organisering og løsning velges i så fall da?

Her drøftes de ulike anlegg og tilrettelegginger som vil kreve drift og tilsyn:

13.1. Skilt og tavler knyttet til turmål og løyper

Det er i Kåfjord kommune skiltet og merket en rekke turer. Etter at Nord-Troms Friluftsråd ble etablert og Ut i NORD startet opp, er dette arbeidet fulgt opp i samarbeid med friluftsrådet. Det skiltes primært ved turens start, men også noe underveis fram til turmålet. Det er også satt opp større informasjonstavler sentralt i de fire medlemskommune der utvalgte turer presenteres. I Kvænangen finnes det slike tavler i Djupvik, Olderdalen, Birtavarre og Manddalen.

I tillegg til de ordinære grønne turmålskiltene, er det også satt opp tema-/spesialskilt. F.eks. skilt om parkering, lukk porten, område for reinkalving og dyr på beite. Det er også sesongbaserte skilt knyttet til Ut i NORD og JuleSPREK. Dette er skilt som settes opp så lenge turmålet inngår i aktiviteten. Noen slike Ut i NORD-skilt står nærmest permanent, fordi turmålet inngår nærmest fast i Ut i NORD. For JuleSPREK er det annerledes. Dette er skilt som følger sesongen for når de settes opp og tas ned.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Skilt:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten (Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).
- **Info-tavler:** Kommunene

13. 2. Stier som er merket

Et stort antall stier og turer er merket etter at Ut i NORD startet opp. Dette er gjort for at turgåere lettere skal finne fram. Det er gjort merking som er i samsvar med den nasjonale Merkehåndboka (se mer på merkehåndboka.no), men også merking som strider med anbefalinger gitt i håndboka. Målet er at all merking skal gjøres så korrekt og skånsomt som mulig, dvs.:

- Merking ved bruk av stående «steinsøyler» og små varder med 3-5 steiner oppå hverandre.
- Hovedregelen er at det ikke skal merkes på fast fjell eller jordfast stein. I skogen merkes det i hovedsak på trær og pinner/stolper.
- Ved bruk av (spray)maling skal korrekt farge brukes. Som oftest rød, men også gul og blå brukes. Merkehåndboka anbefaler blå under skoggrensa og rød i fjellet. Fargekodene er oppgitt.
- En konsentrert prikk markeres, så liten som mulig og uten rennende striper. T skal ikke brukes, da den er forbeholdt turlagene. Bruk av sjablong ved merking er ønskelig.
- Merkemaling brukes på mindre steiner som kan legges ned/snus/fjernes dersom det oppstår et behov for å avmerke turen/stien.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling:

- **Merking:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten (Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).

13.3. Stier

Stier er både som et resultat av ferdsel/turgåing, samt stier der det er gjort fysiske tilrettelegginger og utbedringer. Spesielt sistnevnte forutsetter tilsyn og vedlikehold.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Stier:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten ((Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).

13.4. Gangbaner, klopplegginger, broer og vadesteder på stier, samt porter og gjerdestiger

Dette er tiltak som gjøres både for å skåne naturen og for å gjøre det enklere for turgåere å ferdes. Noen tilrettelegginger er store med lange broer og trapper. Felles for de alle er at de krever tilsyn og oppfølging. Ikke så ofte, men det må gjøres.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Tilrettelagte stier m.m.:** Nord-Troms Friluftsråd i samarbeid med frivilligheten (Ut i NORD-gruppene og lag/foreninger i all hovedsak).

13.5 Ut i NORD-hyttene

Etter at dagsturhyttene er bygd ferdig melder det seg et behov for tilsyn og vedlikehold. Utgangspunktet var Nord-Troms Friluftsråd som pådriver for å få hyttene bygd, for at kommunene deretter skulle ha vedlikeholdsansvaret. I praksis viser det seg at kommunene sliter med å følge opp med gode rutiner.

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Ut i NORD-hytta på Dalberget:** Kåfjord kommune har inngått avtale med YKIL (Ytre Kåfjord IL) om tilsyn og vedlikehold av dagsturhytta.

13.6. Grillhytter bygd i samarbeid med barnehager

Nord-Troms Friluftsråd har bidratt til bygging av sju slike grillhytter i samarbeid med barnehagene. Kåfjord: Manddalen og Birtavarre. Nordreisa: Oksfjord. Kvænangen: Badderen og Burfjord. Skjervøy: Sandvågen og under Lailafjellet (så langt ikke satt opp).

Forslag til arbeids- og ansvarsfordeling drift og tilsyn:

- **Grillhyttene:** For kommunale barnehager vil dette innebære samarbeid med kommunens driftstekniske avdeling (vaktmesterne).

13.7. Finansiering av vedlikehold utført av frivilligheten

For å stimulere til frivillighet og tilrettelegging for friluftsliv, bevilges det årlig kr 50 000 som «materialtilskudd» til Ut i NORD-gruppene og andre organisasjoner som påtar seg gjennom dugnad å vedlikeholde stier og broer, utføre klopplugging, utplassere bord og benker, bygge bålplasser etc.

Arbeidet følges opp og koordineres av Nord-Troms Friluftsråd. Pengene skal komme til anvendelse i den kommune som står bak bevilgningen, og overføres til senere år dersom det er midler som ikke blir brukt.

14. Vedtak

Det anbefales at temaplan for stier, løyper og friluftsliv politisk behandles i samtlige kommuner der handlingsprogrammets pkt. 1-14 innlemmes i kommunenes øvrige planer, da i hovedsak økonomiplan og kommunedelplan for idrettsanlegg og fysisk aktivitet.

Handlingsprogram

1. God helse, trivsel, bolyst og naturopplevelser for fastboende og tilreisende er overordnet målsetting for Nord-Troms Friluftsråd og medlemskommunene (kommunedelplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv og tilsvarende).
2. For å nå målene i pkt. 1 prioriteres arbeidet med friluftsliv, inkludert fysisk tilrettelegging for friluftsliv, naturopplevelser og tilhørende utendørs fysisk aktivitet.
3. Ut i NORD har siden oppstarten i 2015 utviklet seg til å bli en viktig aktivitet for folkehelse og trivsel for en stor del av kommunenes innbyggere, samt tilreisende. De stier og turforslag som inngår i Ut i NORD, inkludert JuleSPREK, danner grunnlag for det videre arbeid med friluftslivsaktivitet og fysisk tilrettelegging.
4. For å stimulere til frivillighet og tilrettelegging for friluftsliv, bevilges det årlig kr 50 000 som «materialtilskudd» til Ut i NORD-gruppene og andre organisasjoner som påtar seg gjennom dugnad å vedlikeholde stier og broer, utføre klopplugging, utplassere bord og benker, bygge bålplasser etc. Arbeidet følges opp og koordineres av Nord-Troms Friluftsråd. Pengene skal komme til anvendelse i den kommune som står bak bevilgningen, og overføres til senere år dersom det er midler som ikke blir brukt.
5. Arbeidet med å skilte og merke turløyper i samsvar med Merkehåndboka videreføres. Arbeid har vært prioritert etter at Nord-Troms Friluftsråd Ut i NORD ble etablert. Målet er at samtlige turer som inngår i Ut i NORD skal være kvalitetsmessig skiltet, og etter hvert også merket. Tiltaket finansieres som en del av medlemskontingenten, søknader og friluftsrådets ordinære drift (j.fr. pkt. 4).

6. Det er et mål at samtlige skoler og barnehager skal ha en utebase under tak i høvelig gangavstand. Dette som arena for læring i friluft og sosial aktivitet. Eksempler på slike tilrettelegginger kan være gapahuker, dagsturhytter og mer enkle bål-/grillhytter
7. Det påbegynte arbeidet med dagsturhytter videreføres, med mål om at det skal bygges to eller flere i hver kommune. Der det er behov for toalett må tilsyn og oppfølging av disse avklares.
8. Målet er at det i hver kommune skal eksistere minst en friluftspark/allsidig tilrettelagt friluftslivsområde, som også kan benyttes av personer med funksjonsnedsettelse.
9. Arbeidet med å bygge anlegg/tilrettelegginger for hengekøyer i hver kommune videreføres.
10. I hver kommune etableres det en arbeidsgruppe med oppgave å gjennomgå eksisterende kart, der målet er for å rette opp feil og mangler når det gjelder stier, turveier og øvrige fysiske tilrettelegginger for friluftsliv. Dette som en videreføring av påbegynt arbeid med sti- og løypeplaner. Kommunedirektøren gis fullmakt til å etablere arbeidsgruppa.
11. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv skal være prosessorientert der arbeidet videreføres som et kontinuerlig arbeid med oppdatering og forbedring av eksisterende stier, løyper og mål-punkt, samt utvikling av nye slike tilrettelegginger. Arbeidet følges opp av Nord-Troms Friluftsråd, kommunekontaktene og arbeidsgruppene nevnt i pkt. 10.
12. Arbeidet med digitalisering (blant annet grunneieravtaler) og digital tilgjengelighet av temaplan for stier, løyper og friluftsliv fortsetter. Dette for å gjøre planen til et nyttig verktøy for kommuner, grunneiere, friluftslivet/turgåere etc. Målet er at den digitale informasjon/-tilgjengelighet skal inngå som en del av friluftsrådets nettside.

Skjervøy kommune vedtok planen i kommunestyret den 13. okt. 2022. Vedtaket er som følger:

1. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv i Skjervøy 2022 – 2026 vedtas. Planens tiltak følges opp i Kommunedelplan Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.
2. Temaplan for stier, løyper og friluftsliv skal være prosessorientert, der arbeidet videreføres som et kontinuerlig arbeid med oppdatering og forbedring av eksisterende stier, løyper og punkt, samt utvikling av nye tilrettelegginger. Arbeidet følges opp av Nord-Troms Friluftsråd, kommunekontaktene og arbeidsgruppene.
3. Drift og vedlikehold: For å stimulere til frivillighet og tilrettelegging for friluftsliv, bevilges årlig kr 50 000 som «materialtilskudd» til Ut i NORD-gruppene og andre organisasjoner som påtar seg gjennom dugnad å vedlikeholde stier og broer, utføre klopplegging, utplassere bord og benker, bygge bålplasser etc. Arbeidet følges opp og koordineres av Nord-Troms Friluftsråd. Pengene skal komme til anvendelse i Skjervøy kommune, og overføres til senere år dersom det er midler som ikke blir brukt. Den økte bevilgninga til vedlikehold søkes innarbeidet i BØP 2023-26. Denne kommer i tillegg til tidligere bevilgning på kr 50 000, som skal benyttes til vedlikehold av de tilrettelegginger/installasjoner kommunen har ansvar for.

Det anbefales at Kåfjord kommune gjør tilsvarende vedtak.

Kåfjord kommune

Nord-Troms Friluftsråd

